

POGLED IZ HAGA

MILOŠEVIĆEVIH 150 DANA ODBRANE

Slobodan Milošević će na raspolaganju imati najmanje naredna tri meseca da spremi svoju odbranu u postupku koji se protiv njega vodi pred Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju. To vreme će moći da iskoristi da pripremi odgovore na veoma ozbiljne optužbe za koje se tereti, uključujući genocid i zločine protiv čovečnosti.

Optužba, koja je prošle sedmice okončala izvođenje svojih dokaza, nastojala je da dokaže da je Milošević kriv za umešanost u brojne zločine počinjene protiv civila, bosanskih Muslimana, bosanskih Hrvata, Hrvata i kosovskih Albanaca tokom tri oružana sukoba koja su vođena u bivšoj Jugoslaviji između 1991. i 1999. Ti zločini uključuju ubistva, prisilna premeštanja i deportaciju, progon, protivpravno zatočenje i seksualno zlostavljanje među drugim nečovečnim postupcima, kao i bezobzirno razaranje i pljačkanje imovine nesrpskog stanovništva. Žrtve tih zločina broje se hiljadama i ima ih previše da bi ih se ovde detaljno opisalo. Međutim, po jedan primer iz svake od tri optužnice protiv Miloševića - za zločine počinjene u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i na Kosovu - može poslužiti da se pokaže priroda i težina optužbi za koje se tereti.

Prvi primer: Optužnicom za zločine počinjene u Hrvatskoj Milošević se tereti, između ostalog, za umešanost u ubistvo 255 Hrvata i drugih nesrba na Ovčari u novembru 1991. Snage pod komandom Jugoslovenske narodne armije i Teritorijalne odbrane izvele su ta lica, među kojima je bilo mnogo bolesnih ili ranjenih, iz Vukovarske bolnice i odvezle ih oko 10 km dalje do Ovčare, gde su ih ubili i njihova tela pokopali u masovnu grobnicu. Taj zločin predmet je još jedne optužnice pred MKSJ-om, kao i optužnice koju je podigao Specijalni sud za ratne zločine Republike Srbije.

Drugi Primer: Kao deo navoda da je Milošević odgovoran za genocid i saučesništvo u genocidu u Bosni i Hercegovini, u optužnici se, pored drugih zločina, navodi 71 primer ubistava u 25 različitih opština, uključujući i ubistvo više hiljada muškaraca bosanskih Muslimana u Srebrenici u julu 1995. U optužnici se takođe navodi 35 primera ubistava u zatočeničkim centrima u 20 različitih opština, na primer, ubistvo najmanje 266 bosanskih Muslimana zatočenih u KP Domu u Foči.

Treci primer: Optužnica za zločine počinjene na Kosovu između ostalog tereti Miloševića za umešanost u ubistvo 44 osobe, uključujući žene i decu, u Suvoj Reci 26. marta 1999. i pogubljenje velikog broja muškaraca civila u mestu Meja 27. aprila 1999. U optužnici se tvrdi da je određen broj ličnih dokumenata tih žrtava nađen u masovnoj grobnici sa telima preko 700 kosovskih Albanaca u Batajnici, blizu Beograda. Specijalni tužilac Republike Srbije za ratne zločine trenutno vodi istragu protiv ostalih navodnih počinitelja tog zločina.

Milošević svoju odbranu mora usredsrediti na te i druge konkretne optužbe za koje se tereti u optužnici i konkretne navode koje je optužba dokazivala u ovom predmetu. Treba naglasiti da se u optužnici koju je podigao Međunarodni sud, Milošević ne tereti za “odbranu svoje zemlje”, ili za odgovornost za ubistvo neprijateljskog vojnika u borbi. Isto tako, ne tereti se za odgovornost za raspad bivše Jugoslavije. To prema međunarodnom pravu nisu krivična dela.

Isto kao što se prethodno zahtevalo od optužbe pre izvođenja njenih dokaza, Milošević mora da dostavi spisak svedoka koje namerava da pozove i spisak dokumenata koje namerava da uvede kao dokaze. Takođe, isto kao i optužba, i on mora kratko da objasni zbog čega su ti svedoci i ti dokumenti bitni za njegovu odbranu. On ne može da poziva svedoke ili uvodi dokumente koji se ne odnose na optužbe za koje se tereti u optužnici.

Međunarodni sud Miloševiću pruža sredstva i usluge koje su mu potrebni kako bi pripremio svoju odbranu, uključujući prostor za razgovore sa svedocima, kompjuter i opremu za snimanje, kao i usluge prevođenja i fotokopiranja. Milošević ima neograničen pristup svojim pravnim predstavnicima i može s njima da komunicira i priprema svoju odbranu u punoj poverljivosti.

Pretno veće je Miloševiću odobrilo 150 dana za izvođenje dokaza. Upravo isto toliko vremena imala je i optužba za izvođenje svojih dokaza. Treba podsetiti da su sudije Miloševiću odobrile više vremena za unakrsno ispitivanje svedoka nego što su odobrili optužbi za izvođenje dokaza. Svedočenje velikog broja svedoka optužbe, naročito onih koji su direktne žrtve zločina kojima se Milošević tereti, prihvaćeno je u pismenom obliku. Stoga, iako je optužba izvodila svoje dokaze tokom 295 dana suđenja, posmatrači su primetili da je veliki deo tog vremena bio posvećen Miloševićevom unakrsnom ispitivanju svedoka optužbe. Nakon što Milošević završi izvođenje svojih dokaza, optužba će imati mogućnost da se osvrne samo na one argumente koje je on izneo tako što će pozvati dodatne svedoke ili podneti dodatne dokumente.

Milošević može biti oslobođen odgovornosti po svim tačkama, oslobođen po nekim ali proglašen krivim po drugim ili proglašen krivim po svim tačkama optužnice. Tek kad pažljivo razmotri sve dokaze koje su optužba i odbrana podneli, Pretresno veće će doneti svoju presudu.

Outreach Programme

outreach@icty.org